
§5
REIAL DECRET 1201/1981,
de 8 de maig, pel qual s'aprova el Reglament penitenciari¹

TÍTOL II
Del règim penitenciari

(...)

CAPÍTOL IX
Règim disciplinari

-
1. BOE núm. 149, 150 i 151, de 23, 24 i 25 de juny de 1981. Modificat pel Reial decret 787/1984, de 28 de març (BOE núm. 99, de 25 d'abril de 1984); pel Reial decret 1767/1993, de 8 d'octubre (BOE núm. 252, de 21 d'octubre de 1993), i pel Reial decret 1334/1994, de 20 de juny (BOE núm. 150, de 24 de juny de 1994). Ha estat derogat en la seva pràctica totalitat pel Reial decret 190/1996, de 9 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament penitenciari (vegeu-lo en aquest mateix volum), la disposició derogatòria única del qual estableix que *queda derogat el Reial decret 1201/1981, de 8 de maig, pel qual s'aprova el Reglament penitenciari, i també el Reial decret 787/1984, que va modificar l'anterior, llevat dels preceptes que s'indiquen a l'apartat següent.*

Es reproduïxen a continuació els articles 108, 109, 110 i 111 i primer paràgraf de l'article 124 del Reial decret 1201/1981, de 8 de maig, que, d'acord amb el que determina el número 3 de la disposició derogatòria única esmentada, mantenen la vigència. També es reproduïxen els articles 277 a 293, 296 a 324, 328 a 332 i 334 a 343 el contingut dels quals, d'acord amb el que determina la disposició transitòria tercera del Reial decret 190/1996, de 9 de febrer, es manté vigent amb rang de resolució del centre directiu de l'Administració corresponent, en tot allò que no s'oposi al que estableix el Reglament penitenciari aprovat per aquest Reial decret, fins que el centre directiu corresponent dicti la resolució que estableixi la nova regulació de l'organització dels serveis i les unitats dels centres penitenciaris, i també les funcions de cada un dels seus llocs de treball.

Cal tenir en compte que els articles 294 i 295, que també romanien en vigor d'acord amb la disposició que s'acaba de reproduir, van ser derogats pel Reial decret 1203/1999, de 9 de juliol, pel qual s'integren en el cos de mestres els funcionaris pertanyents al cos de professors d'educació general bàsica d'institucions penitenciaris i es disposen normes de funcionament de les unitats educatives dels establiments penitenciaris (BOE núm. 173, de 21 de juliol de 1999).

SECCIÓ TERCERA

*Faltes i correccions*²

(...)

Article 108

Són faltes molt greus:

a) Participar en motins, insubordinacions o desordres col·lectius, o instigar-hi si ja s'han produït.

b) Agredir, amenaçar o coaccionar qualsevol persona dintre de l'establiment, o les autoritats o els funcionaris judicials o d'institucions penitenciàries, tant a dins com a fora de l'establiment si l'intern ha sortit per una causa justificada durant l'internament, i aquells es troben en l'exercici de llurs càrrecs o amb motiu d'aquests.

c) Agredir o fer objecte de coacció greu altres interns.

d) La resistència activa i greu al compliment de les ordres rebudes de l'autoritat o del funcionari en exercici legítim de les seves atribucions.

e) Intentar, facilitar o consumir l'evasió.

f) Inutilitzar deliberadament les dependències, els materials o els efectes de l'establiment o les pertinences d'altres persones, i causar-hi danys de quantia elevada.

g) La sostracció de materials o d'efectes de l'establiment o de les pertinences d'altres persones.

h) La divulgació de notícies o de dades falses, amb la intenció de menyscabar la seguretat de l'establiment.

i) Atemptar contra la decència pública amb actes de greu escàndol i transcendència.

Article 109

Són faltes greus:

a) Calumniar, injuriar, insultar les autoritats, els funcionaris i les persones de l'apartat b de l'article anterior, en les circumstàncies i els llocs que s'hi expressen, i faltar-los greument al respecte i a la consideració deguts.

b) Desobeir les ordres rebudes d'autoritats o funcionaris en l'exercici legítim de llurs atribucions o resistir-se passivament a complir-les.

2. El Tribunal Constitucional es va pronunciar sobre el fet que les infraccions dels interns en establiments penitenciaris, les tipifiqui una norma de rang reglamentari i la possible vulneració que això implicaria del principi de legalitat de l'article 25 de la Constitució espanyola, que determina que *ningú no pot ser condemnat o sancionat per accions o omissions que en el moment de produir-se no constitueixin delictes, falta o infracció administrativa, segons la legislació vigent en aquell moment*. D'acord amb el Tribunal Constitucional, en el marc d'aquesta relació de subjecció especial la base normativa legal necessària existeix quan la llei, en aquest cas la LOGP (article 42 i següents), es remet, en l'especificació i la gradació de les infraccions al Reglament (Sentència 2/1987, de 21 de gener; en aquest mateix volum).

- c) Instigar altres reclusos a motins, insubordinacions o desordres col·lectius, sense aconseguir de ser secundats per aquests.
- d) Insultar altres reclusos o maltractar-los d'obra.
- e) Inutilitzar deliberadament les dependències, els materials o els efectes de l'establiment o les pertinences d'altres persones, causant-hi danys d'escassa quantia, i també causar en els mateixos béns danys greus per negligència temerària.
- f) Introduir a l'establiment, fer-ne sortir o posseir-hi objectes que les normes de règim interior prohibeixin.
- g) Organitzar jocs de sort, d'envit o d'atzar, els quals no siguin permesos a l'establiment, o bé participar-hi.
- h) La divulgació de notícies o de dades falses amb la intenció de menyscabar el bon funcionament del règim de l'establiment.
- i) L'embriaguesa produïda per l'abús de begudes alcohòliques autoritzades que causi una greu pertorbació a l'establiment o per aquelles que s'hagin aconseguit o elaborat clandestinament, així com l'ús de drogues tòxiques, substàncies psicotròpiques o estupefaents, excepte per prescripció facultativa.

Article 110

Són faltes lleus:

- a) Faltar lleument a la consideració deguda a les autoritats, als funcionaris i a les persones de l'apartat *b* de l'article 108, en les circumstàncies i els llocs que s'hi expressen.
- b) La desobediència de les ordres rebudes dels funcionaris d'institucions penitenciàries en exercici legítim de llurs atribucions que no causin alteracions de la vida de règim i de l'ordenada convivència.
- c) Formular reclamacions sense fer ús de les vies establertes reglamentàriament.
- d) Fer ús abusiu i perjudicial d'objectes no prohibits per les normes de règim interior.
- e) Causar danys greus a les dependències, als materials o als efectes de l'establiment o a les pertinences d'altres persones per manca de diligència o de cura.
- f) Qualsevol altra acció o omissió que impliqui incompliment dels deures i de les obligacions de l'intern, que produeixi alteracions en la vida del règim i en l'ordenada convivència, i que no sigui compresa en els supòsits dels articles 108 i 109, ni en els apartats anteriors d'aquest article.

Article 111

Per esguard de les faltes comeses poden ser imposats els correctius següents:³

a) L'aïllament en cel·la, que no pot excedir catorze dies.

Aquest correctiu solament és aplicable en els casos en què es faci palesa una evident agressivitat o violència de l'intern, o bé quan aquest alteri, reiteradament i greument, la convivència normal al centre. En tot cas, la cel·la en què es compleixi la sanció ha de ser de característiques anàlogues a les restants de l'establiment.

b) L'aïllament de fins a set caps de setmana, des de les setze hores del dissabte fins a les vuit del dilluns següent:

c) La privació de permisos de sortida per un temps no superior a dos mesos.

d) La limitació de les comunicacions orals al mínim de temps reglamentari, durant un mes com a màxim.

e) La privació de passeigs i d'actes recreatius comuns, en la mesura que sigui compatible amb la salut física i mental, fins a un mes com a màxim.

f) L'amonestació

(...)

SECCIÓ QUARTA

Executorietat

Article 124

D'acord amb el que estableix l'article 44.3 de la Llei orgànica general penitenciària, es consideren actes d'indisciplina greu els compresos en qualsevol dels sis primers supòsits de l'article 108 d'aquest Reglament.⁴

3. Vegeu l'article 42 de la LOGP, i l'article 233 i següents del RP, que estableixen les regles de determinació de les sancions.

4. De conformitat amb l'article 44.3 de la LOGP, *la interposició d'un recurs contra resolucions sancionadores fa suspendre l'efectivitat de la sanció, llevat de quan, pel fet de tractar-se d'un acte d'indisciplina greu, la correcció no es pugui demorar. Els recursos contra resolucions que imposin la sanció d'aïllament en cel·la són de tramitació urgent i preferent.*